

Od Redakcji

Do rąk Czytelników oddajemy kolejny, piąty już zeszyt poświęcony problematyce funeralnej (poprzednie: nr 2/2010, 3–4/2011, 2/2012, 2/2013). Uwaga Autorów tomu jest skupiona na „profesjonalistach śmierci”, począwszy od katów — specjalistów od fachowego uśmiercania, poprzez ludzi pióra nadających zgodną z prawem i zwyczajem pisemną formę aktom ostatniej woli, aż po duchownych i świeckich uczestników wszelkich ceremonii pogrzebowych. Podobnie jak we wcześniejszych tomach, artykuły dotyczą nie tylko dawnej Rzeczypospolitej, lecz także krajów sąsiednich — tym razem Królestwa Czech. Punktem ciężkości autorskich rozważań jest nadal doba staropolska (XVI–XVIII w.), ale w odróżnieniu od zeszytów poprzednich, poszerzeniu uległy ramy chronologiczne, sięgając od późnego średniowiecza, po pierwsze lata po zakończeniu II wojny światowej.

Publikowane teksty powstały głównie na kanwie opracowań przedstawionych podczas „Piętych Funeraliów Warszawskich” zorganizowanych przez Zespół Historii Kultury Staropolskiej Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego wspólnie z Ośrodkiem Historii Kultury Materialnej Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w dniach 22–23 października 2013 roku.

From the editors

The present volume of our quarterly is the fifth one devoted to funerary issues (the previous ones were 2/2010, 3–4/2011, 2/2012 and 2/2013). This time the authors focus on “deathly professionals”, from executioners — experts in lawful killing, through clerks who wrote down last wills according to law and custom, to priests and lay participants of burial ceremonies. As in the previous volumes the articles concern not only the Polish-Lithuanian Commonwealth but also some neighbouring countries, this time mainly the Kingdom of Bohemia. Most of the papers concern the period from the 16th to the 18th century but in comparison with the previous volumes the time scope is extended, reaching from the Middle Ages to the 1940s.

The articles published in this issue are mostly based on presentations delivered during the 5th “Warsaw Funerals”, organized jointly by the Section for the History of Old-Polish Culture of the Institute of History of Warsaw University and the Centre for the History of Material Culture of the Institute of Archaeology and Ethnology of the Polish Academy of Sciences on 22–23 October 2013.

Editorial

Nous remettons entre les mains des Lecteurs le cinquième fascicule consécutif consacré à la problématique funéraire (les précédents: n° 2/2010, 3–4/2011, 2/2012, 2/2013). L'attention des auteurs de ce tome est concentrée sur « les professionnels de la mort », à commencer par les bourreaux — spécialistes de la mise à mort, en passant par les hommes de lettres donnant aux actes de dernière volonté la forme écrite conforme à la loi et la coutume, jusqu'aux ecclésiastiques et aux participants laïques de toute cérémonie funèbre. Comme dans les tomes précédents, les articles concernent non seulement l'ancienne République de Pologne, mais également les pays voisins — cette fois-ci le Royaume de Bohême. Le centre d'intérêt des considérations des auteurs est toujours l'ancienne Pologne (XVIe–XVIIIe siècles), mais à la différence des fascicules précédents, le cadre chronologique a été élargi du Moyen Âge tardif jusqu'aux premières années suivant la fin de la Seconde Guerre mondiale.

Les textes publiés ont été principalement inspirés des études présentées les 22 et 23 octobre 2013 durant « Les Cinquièmes Funeralia de Varsovie » organisés par l'Ensemble d'Histoire de la Culture de l'ancienne Pologne de l'Institut d'Histoire de l'Université de Varsovie en collaboration avec le Centre d'Histoire de la Culture Matérielle de l'Institut d'Archéologie et d'Ethnologie de l'Académie Polonaise des Sciences.